

Allem vader Gratie Goidts Prince van Oranien
 Om te bekenen dat menore ende verdere diemen sonder
 moeyen ondergaen in onse camere van Institutien ende
 bekennen binnen onser huyse ende Stadt van Broda. Ten
 einde dat die seene met goede ende rechte expedire
 sonder moeyen verduynst niet overden. Soe oock
 dat men gesacht hebben dat d'and' bane linden van onser
 boers camere gestatuet ende verduynst hebben
 ende bunt onse stercke oec ontgeyt ende volcomen
 mact te stat worden ende verduynen by desen die al en
 hier naer volgende.

Inden versten dat Inden camere van onser vader
 ende bekennen onse staet met van houe manne sal
 gesonden ende verbonden zyn te propa noch alle saken
 ende affairer die in onse camere sullen comen te
 tracteren ende sal de prime handen anderen draegen
 ende die seene rechte, ende daer toe reuendelen
 by aduise van onsen vader synen ende banten moesten
 oock handigen.

Dat onsen geyet in onser camere behaert sal
 worden binnen staet, daer banten boers handeman
 ende onse staet met stonen banten boers salen
 elck eenen synen hebben in d'overmoede te bespelen
 alle promissien van officien ende benedictien p'entioende
 l'enten betrouwen van gessing en van moeren
 promissien adator ende alle andere diemen diemen
 gebroene te ende bespelt onder onsen Geyet
 te deponeren gelyken onse bespelen sal
 allen vormmen ende l'ententien die by ons in
 onsen vader geyen sullen worden. Ende sal
 de seene bespelenge al toe gedan worden in
 pntien van onsen vader ende den van onsen orfiers
 die onse stercke banten seene seyl sal ontfangen
 ende daer aff l'averen bekennen doen na den toe
 die hier sal worden verstoet daer van alle de
 deponeren banten boers saeken sullen worden
 gestuyst. Wel verstaende dat sy een

lycemye handien Jedaen sal beveden alver dat
den dooverbrieten ende depergen sulen hebben
het verkent met onser handt //

3 dat vnsen Drostlaerdet van Bréda, vhaemder hem
voeyen sal zyn te rommen in onser camere. Handen
haddende ende rekeninge sal hebben derse peactse
ende sal aldaer propnoren ende in doerboratie
stellen alle saaken aengaende vns. Terken
domenyon tusschen twee ende goorgeyt der stad
ende der landt van Bréda vbesende vnder zyn
bedryff ende ampt ende sal vnk oppmer yem
doe gebracgt zynde.

† In goetse sullen aller anderen in se oft woren soe
van fust tye als van beroyten vlamme en sijnne
Breda somen ende ramers banden hadde en sijnne
god mitte oort vreden om te propneren alle dinsten
ende ghebruyken ende te bevoelen die en onder
hene beroyt ende ampt sullen hebben, aengavende
in se beroyten domeynen ende fust tye, ende
vlamme de saken sullen sijn beroyt ende boelen
beroyt en So salmen banden soene oft more doerste
opme bragen maer en sal hene niet eeten hooren
vredelication van dandere banden oamere ten
vbaere dinst merckende te doen ten dinst
soene beten vbaere te sijnne vbaeren vbaeren
men sal vbaeren mogen eeten ende vbaeren
ende vbaeren hooren.

Ende zoo berodt oock over offt over onck andere
persoonen aenbruyngen eenige saecken daer tusschen
omstreeft staet meren ende staet meren zyn te onck
Sye saemien die yomanden banden toelegue yonen on
teint onck meren te vberden ende daer al pappe
te doen xebner naer saevolgen.

6 Ende sollen die beyden vnderthänigste und bekennliche
camer-Comptroller sworens fargk drey vnder

87

aldaer collegialiter beynen besmynden tot seft
dren turenge ende naer noene snellen vergaderen
te dreo bron ende aldaer beynen besmynden tot
byft dren turenge.

7. Naer daermeer eenige moeteyske xer kon vnder
rommen sal die vander vrede soene vntfangen sal
hebben ons laet schynen tude camero op andere
dren moeyen vntbieden so esor ons vyger saerken
als hoer andere om terfont te rompareren.

8. Dat onse laet schynen tont nu gnaet ende
grooters ende onse secretariss snellen helen die
secretor ban onsen camero, ende saerken die 3e
vboten dat by bytoren secretor togender vnde
pene ban primatid ban hemo off vnder. Ende dat
die rectorion bandie ban onsen laet schynen tont
vnt snellen moeten secretor ghy vnde pene ban
nommermeer tont rommeert te vdedden tot
eenige benesirre off vntre ban onsen huyse
ende lande ende hoerangen den.

9. Dat onse grootlaet laet schynen tont nu oft
grooters vgeonen laet oft a myt en snellen moeyen
genen toger ons in saerken die onse eenige nu
aengaden moeyen vnte behoude ban hore vntre
ende daer too ban arbitrale morderie.

10. Dat onse laet schynen tont nu gnaet en grooters
hore to vreden snellen honden met de gaxien die hore
by onse espiertme toegelicht gullen vreden
vnder dat niemant ban hore daren hore vnt fall
moeyen beytse on oft nemen by hem zelven oft
niemandt anders ban onsen off vnder oft partnen
sonder onse vete ende consent.

11. Dat niemant vgeon vntre tont nu oft
andere stincken vntre camero on sal dragen
sonder vete ban eenen ban onsen grooters ende

ARCHIVES DE ROYAUME
DE BELGIQUE

12

Commissien

13

14

15

Ende zo verre in Indische plaatsen ende
aengakende Indische heeregeden besittingen
alleen in gesonden besen Indische herbarien ende
Indische gebouwen daer al te merken ten vynde
elke mace geestelike beelden inde dreefste roffte
bande bevelen en niet aenjaet //

16

Ende nadan en zy hant rommelen seldae sulen
 hebben sulen gegonden zy van (som en ady ende door
 en van oerke alderder sulen mogen seiden de munte
 der hooft besonnes tot oerkeonen Ende tusschen
 vink naomader de yosse vberke sal geest vberde
 Ende ramers van tekony Ende en vber roffte van
 boerensyot die vberke tjoen of sal tnoen //

17

Dat die commissarissen vberomme romende sulen
 vnergenen het bilert bandede roffen by honty daen
 tngondende sporisiratus banden dayer en pleatsen
 daer die zomeryodaen zy met die sommen die in
 vuntgegenen hebben //

18

Ende vbant vnt nyet geogen in te vnt residentie
 zontmuseyke binnen vnter stad van Brada to
 bonden Ene oest dat vber vberlen inde vberomeren
 dat ventye van vnter tade die vber daer tot sulen
 nemen vnter vnter sulen boegen ende by vnter
 zoon beymer //

19

Ende in handen sander geonly die vnt sulen boegen
 sulen geonert vberden alle tagnosten bruenen
 endofurken die vnt sulen gepnt oert in geoiden
 sulen vberden, Ene vber vnter vnter vberken
 aengacende ges van vnter vntermenten vberke
 vnt daer att tapperen sulen vnter Ende vnter
 by vnter Corretans sal te niet gestoet vberen tot
 andt vberdt oft depofge dremey daer op sal doen
 soe sae tgeene der hooft tade oert tgevent
 vberden vberdende vnter vnter vnter Corretans
 ventye depofge by vnter tgevent om tot oerkeonen
 ten zy dat tgeene te booren by die van vnter tade
 soe tot Brada al vnter vnter vnter vberden in
 zy gesney //

20

Ende ordmaren dat de geene van vnter tade
 vnter vnter vberden al vnter van dayer tot dayer
 neerstloeyke dayer opsteynen ende te oerkeonen sulen
 allen de tagnosten inde bruenen ende furken die

20
Inbrengende den tyt dat zy ons hoegen sullen geprocent
worden met den andt beredt ende deposte daer op
gedaen ende daer aff goede communicatie ende
tusschentus met onser secretaris te onderzonden op
dat zoo verre by de seene in andere sactien ende
elphaerts billen impervoren ende in ominden andt
van onsen Raede uitbieden om onsen persoon te
volgen dat die mare geseinformeert wesen van
twaen dattet is gepassiert onder ygenen die
te voeren onsen persoon veyden //

21
Ende wamoor dat de seene die benoement ons zy
geboest sullen bortrecken soo sullen zy tot hore
by hem geseonden ende gemaect van allen deposten
binnen breven inde gedaen voreloeren der vande
die aencomen sullen om onsen persoon te volgen //

Rapporten

22
Processen die in onsen Raede zneen romen van breve
yffeston in Leerdam oft elders sullen by die van onse
Raede endereinge gedyt uknoert worden om te
digheren ende Rapport daer aff te doen Ende
onse Secretaris en sullen oogen proffes by duxter
comeren gemanden eeneren dan by vdo man van
onsen Raedseenden //

23
Ende laede ene die eenre proceffe er geconet
tsene nootsteentk onserien ende daer aff bequely
opteant merke om daer mede te bebynen tot
tot berstaende ende decisie vander materio te
duende ende sonder tseene opteant en sal tot Rap
port geadminkt oert worden //

24
Raedien Rapport vanden proffes gedaen saezyn sal
tsene gezeel vanden bejmsels tot den eynde in onse

Inde gesloten worden anders dan daerom een -
reusfuls alleen van eenige instrument off testament
off anders of dienende totter saaken, so sal die
Rapporteur die reusfuls int losen designeren om
geen en tijt te overlopen //

25

Inde na dat t'proteste gesloten sal zyn sal de Rapporteur
gezonder zyn besgondelyk te besgonden ende te
tongere die punten ende distinctien op te
voelke in de den banden maten staen sal //

26

Rapporteur inder voer bygeen gedaen zynde sal
den banden lade die opmen ~~derst den~~
Rapporteur ende daer naer den anderen zoohom
goedemaken sal Ende sal senyten na de
beste ende meeste opmen //

27

Inde tynge alle van equalit oft van opmen, sal
den voer lade die opmen besgonden ende tot
den touderen inder hem t'neene tynge toudere
dus oft moegen tynge, oft neen, sal de saake
anderderff in de liberatien staen //

28

Dat vns lade tynge in de Rapporteur, inde
de liberatien banden proteste ende van allen
anderen saaken, sulen ernstelyk te besgonden
ende tynge toudere vns in de gaeren vns te besgonden
ende tontgonden, sonder hinnen den senytyde pnt
anders te esen, te senyten, te tontgonden off
te dven saemmede tynge toudere moegen vns
toudere toudere van het toudere ende besgonden ende
ontgonden banden proteste //

29

Die Rapporteur sal het dntun banden vns
seene maken ende tynge ende dat inde camer
esen om xedaer toudere toudere te besgonden vns
toudere zynde salmen toudere toudere off arbitraal
toudere toudere toudere toudere toudere toudere
toudere toudere toudere //

De Grefuers ende Secretarissen

30

Sullen gesonden wesen tot saken van hender
offitien te maerken enen generaelen borchdaer
tint en sullen van vergaderinge tot vergaderinge
ende van dages tot dages scrijven tynone dat by die
van desen tade geproponeert gederberockt ende
gesloot en sal bidden, tekenen daer mede tint
de namen banden en eenen die vergaderinge
pik verbeest sullen zijn, ende opminen banden
seener so bere daer eenige merkten te.

31

Ende daertoe sullen de Grefuers moeten toegiften
ende inden boers borch scrijven alle daedingen.

32

Ende goe wamver tmandt van onser camoren
in rommthe sullen hebben verbeest gesullen
desene gesonden wesen ten verbael tnders
vergaderinge ander tekenen van deerte
indeleninge des boers Grefuer in zynen generael
borck nito sal maerken banden naemen banden
commissarissen ende groote banden besingnen ende
verbael ende dages ende wamver dat in verbael
hebben.

33

Ende sullen dan enbomn nog hebben partnieren
ende besunders boerken te boeten van allen onse
beoelinge den daer tint en sullen transportoren
dunkt den boers generalen boerken tynone dat tnde
camore tnders sal zijn, ende ten geyeen afst boelinge
in partnieren te aengavende oft den offitien oft
tnders banden met annotatie banden dages
dat tseene te geyeen ende den naeme van tseener
banden tade die pik sullen zijn verbeest.

34

Ende aengavende den boers verbaelen en besingnen
byde commissarissen als boer ongesonden sullen de
grefuers sijn den de seene te eeygen tnders
oft roffo bade beoelinge den de seene aengavende
ende tnders.

Wetere van Rekeningen

90

35

Omme ende nu tot de materie van Rekenen. Soe verbodt
 by inden oefften dat nyemandt by dat zy hen
 behoorden oft presumere te gaen ende camere
 van onsen Raede ende Rekenen, dan alleenlyck die
 bander cameren goet zynde ende doerwaer die
 daer sulley hebben te besemmenen op honte Rekenen
 oft andersins, sonder dat omgoet tekenen van die
 banden Raede ende Rekenen daer tusschen sulley mogen
 tanc hebben, ter daere van te ropen te gelyken
 oft te maeken elcke extanten. Ende zo haest
 zy gedaen hebben sulley bytgaen, op dat zy niet
 en nemen hinderen hemme van onse saeken

36

Veruorden ende beuelen, dat die moeders doch
 van onsen Raede ende Rekenen oft alle samen sijn
 minnenken ende tinnen sinnen brada zy, pnt
 sulley zy met een bander gessien ter audit van
 bande Rekenen gnael ende bande Rekenen
 partikuliere ten minsten een van honderden met
 eenen gessien, ingesallen andere te besemmenen
 ende bareren hebben op andere onse affaken, ende
 sulley de zwaren ende oft tbytsemen ende
 Rekenen so generalis aer partikuliere benuden
 tenkenen ende sinnen de Rekenen banden
 zwaren, volke zwaren, voorzinnen
 bande Rekenen sulley worden gedetorminet
 by tgemeyn regere. Ende onder hen omgoet
 diersten van vinnen in materie van Notabe
 Importen. Sulley vint daer van rapport doen
 om by vint gedetorminet te worden zo by
 benuden sulley besemmenen. Ende sijn gedaen
 zynde sulley die bander cameren die ter audit
 gesaegert hebben daer naer de Rekenen sinnen
 in vint banden tontant oft ofter bandant
 oft henre verommetteerde hebben de de Rekenen
 te openen. passerende tene dat deden
 te ende tontende daer van niet en sal sijn
 by goede documenten argumten ende andersins ter
 certificatie dienende, ende sulley de beoefende

Zentmeestere oft heren gecommitteerde boor-
sch inde heren boorschone zekem te rekenen //

37

Inde sulen in tselo bande zekem gecommitteerde
de naemen ende toenaemen banden afdit onien
midt gaders bande gende die tegenkoudere sulen
zyn gecommitteerde te dier bande zekem gecommitteerde
Inde zekem gecommitteerde

38

Dat danditoren vlamme in heren sulen omge
zekem gecommitteerde sulen boor heren naemen de boor gecommitteerde
die zyn sulen dier onien ende hebben gecommitteerde tegard
dat byde zekem te heren gecommitteerde gecommitteerde in ban
relen souffran, seguden, guntan ende gecommitteerde
oft dunt gecommitteerde saetken Inde in sulen nyet
mogen vromderly tot sluytinge bandier zekem gecommitteerde
sonder te vromderly ende doen vromderly de boor
souffran, seguden, guntan ende andere dunt gecommitteerde
saetken bande boor gecommitteerde //

39

Dat die banden vrom zede ende zekem hebbende
vader, soone, oom oft, neue, oft staende in gecommitteerde
graden ban afdit onien zentmeestere oft onier hebben
te rekenen in vrom boor camere oft vrom dier
hebbende ander vromderly, in sal nyet mogen
te gecommitteerde zyn te dier onien ende dier onien
banden gecommitteerde ende te dier onien gecommitteerde
Inde soene zekem, oft andere saetken dier vromderly

40

Dat allede zekem gecommitteerde die ydier sulen vromderly in
vrom camere boor ban vromderly onien ende naemen
sulen gecommitteerde gecommitteerde vromderly gecommitteerde
geonden byden anderly in gecommitteerde soomen vromderly
op dat die te vrom heren gecommitteerde zyn ende dat allede
bladerly bande soene zekem gecommitteerde zyn om te
dier onien te mogen maetken de vromderly ende
vromderly oft dier onien vromderly bereken oft toe
gecommitteerde zyn te dier onien te dier onien
boor zekem ende sonder vromderly zekem //

Dat die van onser Camere broers sulley ontboden
 ende beschynen alle onse offitieren ende rentmeesters
 op zekere dagen ende tyden te kommen zekenen dobamden
 hoene best gelyken ende te passe rommen sal naer
 toeloy ontgelyk vanden anderen affaeren van onser
 Camere, nemende nochtant goet toeluyt datmen
 niet vinder tyt myt en ontbede meer offitieren
 dan men gelykelyk depest geyen ran, ende tuden
 de boers offitieren ende rentmeesters myt en rommen
 oft yemander hebbende prornatie ende tussentw
 suffisante oft doen beyden van legittime spense
 sulley dies ande zekenn hen vinderbroest ontboden
 ende assigneren anderen totten tyt, op te pene van
 gesuspendeert te vbridden van houre offitien
 oft andere pene pecuniare. Ende romen sy noch
 myt ten gesetten dage, sulley hen suspenderen
 oft condempneren inde boers pene herleert. Ende
 geset inde beschryfbruyen, van vberke pene de
 deffarceanten sulley geest vbridden sy houre zekenn
 tot in sy prouffye. Ende aengende vnde rentme
 generael ende absent. Vullen by dat sy zekenn
 twee maanden nae dat alle de zekenngey ptnuere
 geyert sulley syn, omme de principaelste van
 onse rentme partikuliers om hen te mygen geyert
 met alle de zeffen vande zekenn. Ende dat sy
 hure tme myt en zy sy gebroke op gelyke pene
 alshouen hen vdomende daerhouen, dat sy
 sy onsen boers lade ende zekennge camere sal vner
 genen van maende te maende doen goeden.
 Derlatmen staet van alle reatropemngien
 die sy ontfangen ende duyghenonden sal hebben
 vberke staten sulley hebbert vbridden omme
 met synne zekenn van elken lade veronferert
 te vbridden, zo vberde ald vndeeyn sal vber.

Dat die van onser Camere broers hogender sulley syn
 te pte doren tot de visitatie ende synken vande
 zekenn toeloyt onder goet hooft het moogelyk sal syn
 naeder visitatie ten lampen synnen den maent
 sonder vinder het vber.

Ende doende die correctien souden hoer bekommyn
 ghe liden ontfanch als dnytgouen sal gescreuen ende
 becreuet vordden by hant bekommyn ende gnoto fo
 de partie sal zyn ghebrecht in ontfang ende gnomme
 in dnytgouen ten ende dat men niet te beten
 ran liden ende vordden die fauten liden onder omme
 zyn Ende oft oerf kont mende off mior berandte vord
 daer aff by segende te te berandte vordden Ende op
 dat die becreuet correctien te dat ende vordte ghe
 mior ghecreuet vordden opt oerf alle bekommyn
 toe vullen inde vord mior vord dat alle de omme
 administratie ende hand omme bay inder ghe heden
 vordden sullen vordden teerker te oerf alle moet zal
 vorden pume in inder becreuet camere inder te liden
 den staet van beuren ontfanch ende dnytgouen
 daer vordden vullen dat oerf becreuet zyn
 de staeten ende bekommyn gheanden van inder camere
 ende pearf

Dat niet in sal vordden gepasseert in dnytgouen
 van alle ontfanch vord mior inde tynone dat vord
 vord mior gepasseert te inde vordte op pone dat
 de kontinut betaler sal vordte partie ghe karol
 queden tenen pume te daer aff by sal vordden
 te oerf alle vordden dat te liden van
 beuren sal zyn tot pume vander camere op
 dat zyn vordte mior vordden de vordte vordden
 enghen ende vordden sal ghecreuet vordden de
 pume ofte pume

Ende ingesalle dat omme van inder kont mior ghe
 oft partikuliere bailleue, segonten, mior oft
 andere off mior van inder oft ontfang vordden
 oft dnytgouen te liden vordte partie in ontfang
 daer vordden mior vordden vordden inde daer van
 te de te liden vordden te vullen omme vordden
 na oft vordden in vullen niet ghecreuet vordden
 mior mior sal by ghecreuet vordden ghecreuet pume
 in vordte becreuet bekommyn ten op dat niet en
 vordte vordden oft ghecreuet vordden te te
 mior vordden van beuren pume te ontfang in

Ende van tyens denken sal dien van onser Cameren
dat descontmeesters myt en hebben vntfangen sullen
treens houden in souffranne totter naeste tekenn
off alsulken tyt als hen sal goet dinken / Zoo
berreken blyke dat de hooft offruers huer tmo
myt en hebben geacht / vort ende gnaelyck geberstet
in vhoerken gealles zy sullen doet betuogen ende
bedrauen onse teest in by appuncten off tustitie //

46

Ende oeff saerke dat de hooft kontmies die geest
zyn tntfangen onse demenyon laeten den
noeygentie tyrantie off andersins te tekennen
gevoeynde onse demenyon seggende dat zy die
myt en hadden rumen vntfangen ter saerken van
stercke stoukenyt, armoede, leugte, off andersins
in sullen daertoe myt vboorden vntfangen by die
van onser cameren ter tyt tot dat daer van blyken
sal by begreyncke informatie gedaen by die van onser
cameren hooft ende sal des teene informatie geest
vboorden in sulcke plaats dat die bmtbaer in
alst van noeyent sal zyn //

47

Dat tot allen tyden ende soe du bies dat somge apponiten
appostulen ende aroffon gedaen sullen zyt by die van
onser cameren op te tekenn bant hooft in se kontmies
Zoe in vntfange ael dmyt geuen sullen teerker naester
tekenngede kontmies daer vanden vrandt vboorden
Ende en blyet myt van godde dilligentie, soe sullen zy
sulken kontmeesters geasten van die zy geast
begreyn te zyn / op datter myt bergeten en beynoff //

48

En alsoe somge banden offruers van vntfange
bringen onder trapee banden vboorden en vboeren
grote reparatie de hooft van onser cameren sullen
berbiden ende tntdrueren allen offrueren van
vntfange dat zy vgeen vboeren in doen maerken
andere dan nootdruere reparatie vnder vnderzonding
vdmare vnder vboeren myt passeren en van
sonder te dragen grote scade ende dat die myt
in vboeren de vnt off vnt gnedont vnt sonder

daer han te aduocaten de boverreney han onser
cameren Ende daer op te hebben bereyden
redomanties.

49 **D**ie vnk somme Officiers han ontfange brengen
vntgenen han hene rekenen keele sommen han pen
vnt dmerse saeken daer han zy overbrinden hene
ende gntan so der soeelyk betaelt te hebben
desmetten sommen int goet off te doele maer
genen hont ront zebrenen geronditrommoet te betaelen
soe bereyde penen hene gepassloet verdeden vnt
saet ende naemael opte rekenen Ende om te
gebruyken de penen dyanproy soe lange her moeet
te te doene hene rekenen de boers han onser
camerenullen doen zyberen vney yegelyken han
boers offnieren ter presentatie han hene
rekeninge dat zy daer tme nyet en hebben goet
dan tyone by hen begrelyk betaelt te Ende
viamoor zy hene rekeninge overenoren by
gerommiteerde die seeneullen moeten hebben
promatiesperuats om te vone honten oedt
aefoney Ende Ingoalle dat honten vbaore
te hene rekenen vengepartye die zy nyet
en hadden begrelyk betaelt als boers te die
han onser cameren boersullen hen beddingen
die te betalen terfont ende sonder dyan //

50 **E**nde Inyon honten vbaort dat venge han onse
tentmex gnals ende partyniers Ballenone
sepketten meyer off anders offnieren han tustine
ende ontfange goet hadden te vntgenen han
hene rekenen een partye vbeemael daer han
by hen vriet ontfegedigen vone onbetontgont
off Inaduerter de boers han onser camerenullen
vntken doen amenderen soekboer ander sommen off
aefnerken somme als hene goetdmerken sall

51 **E**nde Ingoalle de boers tentmex gnals ende partyniers
Ballenone sepketten ende anders offnieren

mayoren ende andere van in den ende ontfangen
 hen beboorden te nemen oft stellen vptenstijem
 van henre bekomm enige partijen die anderderf
 byn geroyvert geboeft op henre beboorde bekomm
 by faulde van dormente oft andere beboorde
 tergebeerdige sacke sonder daer aff te hebben
 gepres beord oft dat byn met vuer on hemer beorden
 van sekenomente van beord radia u De beord
 van vus rameren sulen te seke henr doen beboort
 ende amenderen met snelle sonne van penningen
 aer hen sal goedt dinken

52

Inde beyniden beord andit onzen int tottijen
 bende bekomm remanden die ontfangen beord
 beboorde enige spannen van penningen beord
 beboorde, commissien, oft andere grote affaren
 daer van by syn gesonden te bekennen, de seke
 sulen terstont ontboden worden omte bekennen
 want by beord sulen beord daer aff te lant beord
 dan henre naeromelingen

53

Dat de Groffiers sulen hebben sonen bouck bende
 charyen ende lasten daer in de geboordt sulen
 beorden ende gescreuen by manere van memorie
 alle de segnedon ende lasten die by de bekomm
 geboordt die gescreuen sulen byn beorden sulen
 beorden vpte kontme ende andere oft meren
 personen van wat staet of die sulen byn beboort
 de lasten ende segnedon bende beboort mer hen
 beyniden sal met vntcast byde beord tottijen die
 gedaen moet beorden vpte bekomm beboort tottijen
 gedaen sulen beorden, so beboort de onzen te by
 beordt de onzen bende bekomm aer tottijen naer daer
 handier. Ende sulen by die van vnter cameren tottijen
 daer naer daer handier de beord oft meren
 ontboden beorden op beorden beord lasten beorden
 sulen beorden om hen daer aff te vntcasten ende
 quytoren so hen beorden gescreuen te Ende so beboort
 aer aen gaet de snelle ende reard segnedon beboort
 by seke van bekomm ende getransportiert byn geboort
 opten beord last beord sulen terstont gesonden by

gegeuen worden by scrifte inde certificatio bander
camero den kontm^r gencrael diet becomen sal om
te myen beddingen de segundenaren ter betaemge
Inde sal getoekent worden opte partee bander voer
segnet, datter eenelc affgemaect inde gegouen te
den kontm^r gencrael op sulken dars inde faere
Inde sal de kontm^r gnael gegaragoot worden daer
hante berandeborden op zyn naeste toekomme o tot
onser prouynte. Ende naeder dat de kontm^r ter
gencrael die ontfangen sal hebben. Ende berandebor
bander voers segnet, oft dat die debitor hem daer
ban sal andersins hebben geacquit oet. Ende ontlest
salmen datquyt ende ontlestinge tekenen inde scrijue
opte ende naeste sefte bander toekomme oft eders
daer hy dat gegaarvoert //

54

Item actyt inde groedebier dat omge offruers
ban ontfange ordinaris oft extraordinaris ontboden
sullen zyn vnt tekenen inde geboonelyk zyn te
hebben gation ende baratien ban te roemen doen
hens toekomme. De voers bander cameron sulley
hens gation oft baratien passerer daerinne begynne
hens roemen ende bedorkeeren groezy ban vnt te zyn
geboonelyk ende myet meer. Ende sulley hens worsten
doen ban terfont ende by goedediligentie te
depositeren oft affbedingen onse voers offruers
om ons te ontlesten ban lange enyngien. Ende baratien
daer att dy beaster hens ontfrenten //

55

Dat de voers ban vnt te zyn inde toekomme doen
tekenen de voers kontm^r ende offruers ban tustine
ordinairelyk sonder te berdeyken faer op faer nog
termye op termye, op dat myn vboten mare oft zy niet
ontfangen opte naeste begende faer, ende dat men sien
mare hromen skaot tearelyk. Ende dat zy honden
doordene huer huer berlaet //

56

Dat alle bestortene hromen addreserende aldine ban
onster te zyn inde toekomme inde gesonden sulley vborde op
te onse camero salmen daer op scrijuen den dars ende

94

Daer dat die ontfaenger sullen zyn ende
by wygens — //

57

Item zo oockmeer dat by die ban vnsen cameron
boerf sullen senden onze bruiwen van redentien
sullen hyden ghenen die deseene brengt te by een
oft van practyngne doen seynen zyn credentie —
Doe te by een weeg sullen zy seynen te zyn
pntie synen last ten ende geloof ende memoire
daer aft zy te oeromenden tyden //

58

Item oft goewee dat by eenige giste deden geduorden
teonen tot wederleggen oft zekeren tyt genomen
dat die ggene by en sullen geyst gedaen daere
geboort nomer ende luyten daggisten hen alsoe
yegenen idem zent ganden De boerf van vnsen
tade ende zekommen sullen daer aft doen zekenen
hyden kentme doudit sal aengaan ende genomen
te by dnytgenen rpen naem banden geenen die te
geyfte gedaen daere //

59

Alsoe geboort te by vnsen boerf cameron te nemen
van wygeenken kentme oft ofmer hebben te
zekenen dede rke rantie oft borge naeder gentie
van zynen offrie. Byllen by dat de boerf vdomantie
ende rdtme de vrede vnderonden ende dat ze henre
borge genen vor dat sullen doen den oedt, oft dat ze
sullen hebben handelinge banden vnsen fange. Ende
byllen ende vdermer dat boerf te by sullen vreden
gebyfiteet geedie borge rsten banden tegendborngden
onsen kentme omme te deotend ofte haene borge
niet te rke alsoe margtue ende luytiant zyn aesse
daer te onbangan van henre oft rmer. Ende
genomen dat ons beuuen van commissie die by
boert aen vepstgeer sullen vgeen mentie van
maerhen vnde cantie. Dat wortans deseene
sal vreden yegenen alsoeren, ende sullen de boerf
obengat wy geveet ende geoffieert vreden zamen
te geboort te by, ende daer van zyn memoire gemaet //

Inz beynsfol bander verster zekemmer diel doon
sullen Ende en sullen de boers obligatien niet
vordden geroft niet tot dat die boers offnuer
off zentme geseen sacht hebben geast moet zyn
Zekemmer bandentide dat hy administratie sal hebben
geest ende tot aelt zyn koste Ende benelen die
bander camoren te nemen soe goede cantie dat
vhy daer vgeen herles hi en mogen hebben seade
niet Interest; vido te nemen goet toefst dat
alle de boers obligatien tme gonden vnder anderen
pmenten Dat die rantiomarijs hen berbinden en
sullen beynen berbinden, soe lange dat doffnuer off
zentme geseen sal doffnue daer boeren en hen
berbinden ende dat sal principael segdenaer

60

Ende vdermeren die bander Camore van onsen Pade
Ende zekemmer te nemen goet toefst off do boeren
banden zentme hen goet niet en berbinden off
dat en affenure vordden Ende Inden gebaelt te
beddingen, de zentme te stellen andere mynbe
brege vderomme soe sullen alle de offnuer van
ontfange teerker zeyen als en zekemmer sullen van
benen bedrue geseen zyn te berlaeren off be
rantiomarijs en zyn in leuen Ende en souffstante
staet //

61

Dat alle onse offnueren van ontfangen sullen hen
Zekemmer maerken beynmende a prima camary
Ende vdermeren en eest en derembis daer vge
voly ende, op dat die bander camore vnde onsen
zentme generael bouen staet tobaet ende
reieren kor komerlyk mact zyn //

62

Ende sullen de boers offnueren geseen zyn Inden
camore vner te seynen binnen de maent van lama
aeltaris. Staet vder dererakif van aelt daer
aff en sullen hebben te berand vordden in hen
ontfangen ende vnt gonen banden laere aeldan
geopnuer eest en derembis daer te boeren
vderke staeten vhy vullen, dat die van onsen Pade

98

ende rekeningen sullen verhooren ende contereuen
met hooftlaste hoghede rekenen, ende daer naer
verrodoert tot stuytunge sander selue staeten daer
van de sommen linden, die sy sullen heminden restoren
byden selen staet verdueren sullen den offmied
dat sy betalen by handen banden ontfanger genoech
op sulcke graciuse ende zadenke termynen als
als verstaen naer tusschen ende de overgindagen
banden partijen benonden sal veridden yvegen by
offert op sulken termynen dat den moeghen te
bollen betaelen sy alre doover offmied verdueren
coemen inden ontfange banden haefkeny inden
faeroff.

63 Dat int eynde van elken capel soe van ontfange
als dnytgenen geleet ende geset veridden de sommen
van elken munte alker dmytgenen van munte te
ende inde somme totale banden ontfange de
halveren van elke munte comende by ponden acht
van pe gelyc becomt tpoint ende geelyc by by te
andere dwer te bejoutende

64 Dat die verbaamoor dmyt rekeningen geset sullen sy
met gntay ende rortificatio ende dat doffmied
kendant die verbaamoor op syn rekenen naestvolgen
de over van onser camere sullen op te partijen
gergangeit sullen dat die gntay oft rortificatio
te verbaamoor ende op dat plaatsen die goenfileert
sy verbaamoor terfont te mogen byden alst
noet sal sy maer by verstaen dat die banden
cameren sijn sullen op te partijen banden over de
gntay soe by verbaamoor geset te

65 Dat die van onser lade ende rekenen over sijn
en sullen toelaeten eenige partijen te stellen op te
rekenen by sy ontfange oft dmytgenen elders dan op
hooft bejoutenke plaats ende rapen op dat men te
erstoenker maghe byden de selue partijen nae
natuere van rapen sonder dwt doverden ende andere

66

Dat boortden egeen rekenningen teghen noch bewonen
nae dat die ondergeleuort sullen syn gheboest ende
camere myet en vreden getrokken oft getraghen
omtor seene camere het en om te nemen de arresten
sande rekenningen ropen oft andersins maver
sullen de boort arresten genomen vreden by de boort
kentmer oft hene gerommitteerde in pntie van
emander bander camere oft seene gegonen vreden
byden anderton bande rekenningen om het te mogen
herantvreden bande rekenningen inde rijk om het
verreest te honden sommige arresten ende garen
die by auontnoren inderst en syn gestelt op reken
nemen myet en velt eadon vreden de rentmeester
oft hene gerommitteerde

67

De boort bander Camere en sullen myet doegen
te sien oft te bisteren vinge rekenningen noch
bewonen bander camere by ander dan by heneinden

68

Dat eest laet die dene vinge van onsen rade oft
anderton vrede de correctien bande rekenningen
oft andersins besonden vreden in vinge banden reken
faulde gerommitteert dene vrede van leggen oft
andersins dene vrede vrede oft versimppte vrede
ende myet dene vrede vrede vrede die vrede
dne vrede besonden heeft vrede vrede vrede vrede
teponen den vrede oft die vrede vrede rekenningen
sullen hebben vrede vrede vrede vrede vrede vrede
hem te vreden vrede vrede vrede vrede vrede vrede
Ende vrede dat besonden vrede dat de faulde vrede
vrede dene vrede vrede oft vrede vrede vrede vrede
correctie vrede die banden rade vrede reken
sullen vrede vrede vrede vrede vrede vrede vrede
vrede vrede te vreden nae onser bewonen

69

Ende so heeft als iemand banden rentmeester
andere vrede vrede vrede vrede vrede vrede
ontlast van hene officie vrede vrede oft andersins

die van onser vader ende zekemmen sulven toestont
ontbruden sijn of gonaemen oft artie daer van hebben
oft hente borgen om te zekemmen ende hen daer van
te ghyntens. Ende daer toe sulven zy bander zekemmen
oef wort beddymgen de sene by arrost jaenhangt van
hemer goeder, stellende goede enyder tot hebbaerme
sijn dy en soe lange tot dat henter staet sal kommen
sijn.

70

Dat alle de ghyntan die ontfangen sulven vberdden in
onser camere van zekemmen tusschonden ende expresso
mentie maerken bantetormynen ende taeren daer
aff de zont mers oft offrueren van ontfange hen sulven
schellen beghepen, sonder onder toepel van generaliteyt
sprekendes an allen tormynen boordelen, yet te
passeren brenende specifratie. Ende om te stontben
bedroef datmen daer tusschonden mogen comitteren
den sijn van ghyntan te maerken oft andersins daer
op de partie sonyt yet en sonde lotten. Mer
dat zy ontfullen passeren somge ghyntan gemaect
op bantetormynen tusschonden vberdden maer
gebruyken tot amperatie ende tot discretie van
dyer die de sene sijn, daer aff roomen oft
snyden zonden moeyen geote abusen.

71

Dat dandent die geort sal hebben yegadt met den
banden ghyntan de zekemmen van somge off mien
van tusschonden oft ontfange van sinnen taerom niet
en sal hennen de zekemmen bantetormynen taerom naestboelende
maer vberdden dat en andere oft moer daer tusschonden
besomgoren ten synde oft doer den sumpoegent
oft vberdden tusschonden sijn de sene niet en dede dander
taerom maer sijn drescheren.

72

Om vberdden ende ordonieren dat onse stadt zondere
ende sijn drescher van onse leenen ghyntan oort
totten ontfange van onse borgebader ende zekemmen
in alle onse sijn drescher, teerker zekemmen vberdden zy
zekemmen doen sulven van somge zekemmen en borgebader
van leenen vberdden dander sijn drescher bantetormynen
of gonaemen van affeyngen, geordoneert ende

benoeyt zy den defgonamen de leenen ontfangende
te gonen binnen den maanden naestvolgende hant
rapport ende denombement van seenen leenen in
goed ende amplex forme. Ende die te sonder in
onser camere van tekenen, ondiel te sien vultoren
ende tollat wimderon tegeyde boorgaende rapporten
denombementen ende teopenisse om te vloten of
die myet in zy teampereet oft hervrederet in
jurisdictien oft anderszins tot ons profiditue more
tot dummities van onser goorgent ende heeregoden
Ende deselne alsoe gesien ende gesitueert vult
datmen die tegeboording ende teoeych vult
sal benoeyt vloten den boers droffiers banden
leenen ende andere offitiers te gonen in de postgord
den partyen bewonen van teopenisse. Ende denymt
daer fime zwaarigheit sulen gestraft vloten
naer teoeych //

73

Item in sulen die van onser camere banden teoeych
tekenen inogen hebben more vderoren eenige
offitue van ontfange tey van domoyne oft van fastitue
more hebben teampereet oft societent met teoeych of
offitieren tekenbaer in in te boers camere dunt
genomen onsen ontfanger gnaech abscent //

74

Item blant sommige teoeych ende onk. de boers van on
camere gebooren tey in dunt te gonen in ondbigen
parten inogen, boeyn vderoren teoeych van teoeych
ende andere partyen daer aff te boers myet in vloten
berokent tot onsen profiditue, vloten ende ordonment
vlot teoeych tey dat deselne onse teoeych
boertagie alsuere dunt gonen in myet meer in sulen
mogen deey goader die van onser boers camere daer
van te aduortoren, die by benoeyt ondan daer aff
te teoeych teoeych oppe dat die teoeych teoeych
handen vloten arbitrair teoeych geboeyn
ende more teoeych dunt gonen in ondbigen vloten
op dat den deselne vloten dunt gonen in vloten
andere in vloten geboeyn teoeych //

75

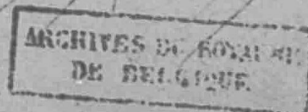
Item van teoeych boers sulen deey teoeych den
boeych teoeych alle onse teoeych ende teoeych teoeych

tot sulke termynen van daer ende conditien als
 geyndt tot onsen meester prouffte aduocaten zullen
 gebuergeen tot de desen sonder omghe te laeten oft
 buyt te gonen by appoyntementen ten daer by ons
 vsete ende consente, oft dat die daer van reender
 importantien met expedierende de tuchting oft
 doctus tynsgulden daerby, endat by admie van
 kentme pakt vnluer hander plaetse.

76 **D**at de voorsz van onsen Raede ende zekeminge sulen
 hebben goet regard endt oesicht dat alle kentme
 ende andere off vuer hobbende te zekenen by onser
 camere voorsz honden hant residentie ter plaetse
 van hant offitio ende die expetoren ende bedonen by
 persone. Ende tndien by doe tme hunder gebrek
 oft fauto sulen ons ziene aduocaten, om daer van
 gedaen ende goedvuer te vreden nae onsen
 beclien.

77 **E**nde vullen dat onse kentmeesters niet en nemen van
 verpactingen oft roepen andere proufften oft
 smolumenten dan by ons oft die van onser camere
 voorsz hen sal toegeladen vreden, Die vby herstaen
 dat gesperit vort sulen syn mette conditien op te
 vberke de parctingen oft roepen gedaen sulen vreden
 van vberken verpactingen oft roepen vby vullen
 dat die conditien versmaet sulen vreden gesien by
 vberit vort by onser camere voorsz. Ende by den van
 Grefvuer indert oerhent. Ende vande vntfange
 daer vby requestoren den vrtkage roep ende
 andersint vrentke domynen, sulen de kentme
 vander seken gezanden by te vberken van ons
 vdomantue expresse op hantigagen vande voorsz
 vrentke partyen, sonder vberke vby niet en vullen
 dat ter raen van dien by onsen andtont velt
 gepasseert vberdt.

78 **D**at de voorsz vanden Raede ende zekeminge gezanden
 sulen by te vberken dat ze sulen vnderhonden ende
 vberken getroyvberke nae allen hanten vermogen
 dese onse ordonnan by allen printen ende art vnten

begeopen Ende seuen sonder veringhe die te bekeken
off tegens te gaene want ons sulcx beuult ende
verleiden gedaen hebben En kommissen der verborghen
hebben vby dese tegenwoordige met onsen naem
vndertekent ende seker daer aen doen hangen
Gedaen op onsen huyse inde castelle van Bruda op
vrijdage vintombej Ent laer ontfangen dinstent
vijftich hondert dinstent of vier Ende was dese
ondertekenen Gille de Massan

Naesleghende de boers verdonnen. hebben die enghen
sanden tade ende toekommen myn jon boeren
des princen vortet myn van bouelmannen, Stou
sanden berge, Jacob sear, econtiaten Ende toefen
Willelm de Vos Michiel puygen march bay
Gheelandt Kontme generaal Ende te grefte
vndertekent Des benden den argstondt arg april
vbe hier ende toefte naepaessigh gedaen den
begeuynghen vdt En presentie bay myn jon boere
boers opter sameren sanden tade ende toekommen
tot Bruda My tegenwoordig vndertekent
Vogelsanck

collationmet de boers copie
figant de originale instanten ende
getekent als voore Ende si dier
mede besonde, om woerde te woerde
vntekende Dn my

Willelm de Vos